

भारत-इतिहास-संगोधन-मंडळ

शिव-चरित्र-वृत्त

(१ ला खंड : कानडी विम

पां. भी. देसाई, एम. ए.

भारत-इतिहास-संशोधन-मंडळ-पुणे स्वयंसेवकसंघ क. ४९.

शिव-चरित्र-वृत्तसंग्रह

(१ ला खंड : कानडी विभाग)

AcN 194743

SERVANTS OF INDIA SOCIETY'S LIBRARY
PUNE 411 004
FOR INTERNAL CIRCULATION

To be returned on or before the last date stamped below.

23 JUL 2012

मुद्रक—अनंत विनायक पटवर्धन, बी. ए.

‘आर्यभूषण छापखाना’

पुणे, पेठ भांबुडा, घ. नं. ९१५/१.

प्रकाशक—प्रो. दत्तो वामन पोतदार

श्री. सर. गंगाधरराव नारायणराव मुजुमदार

चिटणीस: भारत इतिहास संशोधक मंडळ पुणे.

प्रस्तावना.

महाराष्ट्रीय इतिहासाभ्यासकांना-विशेषतः शिवकालीन इतिहासाच्या विद्यार्थ्यांना-श्रीशिवचरित्रासंबंधी उपलब्ध होईल तें देशी, विदेशी इत्यादि अनेक तऱ्हेचें तत्कालीन वाङ्मय संशोधनपूर्वक प्रसिद्ध करावयाचें हा शिवचरित्रसाधनसमितीच्या चालकांचा मुख्य उद्देश आहे. आणि त्यास अनुसरून प्रस्तुत शिवचरित्रवृत्तसंग्रहापैकीं कर्नाटकविभागाचा खंड आज प्रकाशित होत आहे.

मराठी, कानडी, फारशी, इंग्लिश, डच इत्यादि अनेक भाषांमधून आतां-पर्यंत शिवकालीन पत्रव्यवहार ज्याप्रमाणें बराच उपलब्ध झाला आहे त्याच-प्रमाणें बखरीवजा असें शिवकालीन व शिवचरित्रात्मक असें वाङ्मयही बरेचसें उपलब्ध झालें असून त्यापैकीं मराठीत असलेल्या बहुतेक सर्व शिवचरित्रात्मक बखरीचें प्रकाशन होऊन गेलें आहे. त्याचप्रमाणें फारशी व इंग्लिश इत्यादि पर-भाषांतून असलेलें शिवचरित्रात्मक वाङ्मय हेंही प्रत्यक्ष मराठीत नसलें तरी त्या त्या भाषेत छापलेलें अंशतः उपलब्ध आहे. आणि तें बरेचसें इंग्लिश असल्यामुळें व हल्लीं तरी ती भाषा आपणाला परकी नसल्यामुळें अभ्यासकांची तितकी अडचण होत नाही. परंतु प्रस्तुत खंडांत आलेलें कानडी भाषेंतील वाङ्मय महाराष्ट्रीय वाचकांना अगदींच नवखें व अपरिचित असल्यानें तें जसेंच्या तसें अनुवादरूपानें प्रसिद्ध करावें लागलें. हा अनुवाद करतांना मराठ्यांच्या-विशेषतः शिवकालाच्या-दृष्टीनें उपयोगी दिसेल तेवढाच भाग घेऊन फक्त त्याचें स-येथें दिलें आहे.

या खंडांत जे ग्रंथ सारांशरूपानें प्रसिद्ध केले आहेत, त्यांत कर्नाटक व महाराष्ट्र या दोन्ही देशांच्या गतेतिहासाचें ज्ञान होण्यास उपयुक्त अशी माहिती आली आहे. या माहितीचे शिवपूर्वकालीन, शिवकालीन व शिवोत्तरकालीन असे तीन विभाग पडतात. शिवपूर्वकालीन माहिती बहुतांशी कर्नाटकासंबंधी आहे. ही माहिती बरीचशी ऐकीव असावी असें दिसतें. निदान महाराष्ट्रविष-यीची या कालांतील माहिती ऐकीव अतएव विपर्यस्त आहे असें सहज दाख-वून देतां येईल. शिवोत्तरकालीन माहितीलाही विशेष महत्त्व आहे असें म्हणतां यावयाचें नाही. इ. स. च्या १८ व्या शतकांतील पहिली पंचविशीं सोडून

दिल्यास पुढील तीन पंचविशीत मराठ्यांनी उत्तरेत व दक्षिणेत केलेल्या कार्या-विषयीची कल्पना देणारे अस्सल कागदपत्र व ग्रंथ यांची सामुग्री इतकी प्रसिद्ध झाली आहे की, 'केळदिनूपविजया' सारख्या ग्रंथातील माहितीने ज्ञात गोष्टीत उलथापालथ होण्याचा संभव तर नाहीच; पण महत्त्वाची भर तरी पडेल की नाही या विषयी शंका येते. तेव्हा या कालासंबंधीचे तांतडीने परीक्षण अथवा विवेचन करण्याची आवश्यकता नाही.

शिवकालाची गोष्ट थोडी वेगळी आहे. श. १५५८ मध्ये शहाजी काय-मचा आदिलशाही नोकर बनल्यावर नंतरचे त्याचे बहुतेक आयुष्य दक्षिणे-कडील प्रदेश विजापूरकरांतर्फे जिंकण्यांत व त्यांतील कांहीं प्रदेशांत आपले आसन स्थिर करण्यांत खर्च झाले. या अवधीत त्याने केलेल्या कार्याची चांग-लीशी माहिती मिळत नाही. शहाजीच्या आयुष्यातील हा काळ अंधारांतच आहे. संभाजी व राजाराम यांनी दक्षिणेत कोण कोणत्या उलाढाली केल्या या विषयीही कांहीं कल्पना आजच्या माहितीवरून आपणांस बांधता येते. या ग्रंथांत सारांशिलेल्या पुस्तकांत दोन्ही काळांविषयी थोडी बहुत माहिती आली असून तिचेच विशेष महत्त्व आहे.

मुसलमानी साधनांतून आलेली माहिती जशी एकांगी असते तशी येथे सारांशिलेल्या ग्रंथांतील माहितीही एकांगी असण्याचा संभव आहे. पण दोन्ही बाजूंचे म्हणणे ऐकून घेतल्याने न्यायाधीशापाशीं निकाल देण्यास आवश्यक अशी सामुग्री जमते तद्दत्त दोन्ही अंगच्या हकीमती कळल्याने आपणांस या वेळेचा कर्नाटकाचा इतिहास यथास्थित समजण्यास पुष्कळ मदत होते. शिवाय मुहम्मदनामादि ग्रंथांत न आलेली अशी किती तरी माहिती 'कंठीरवनरसराज-विजय' व 'केळदिनूपविजय' या दोन ग्रंथांमुळे उजेडांत येत आहे. रणदुल्ला व त्याच्या नंतरचे अधिकारी यांनी केलेल्या कर्नाटकावरील स्वाऱ्यांत शहाजी हा एक महत्त्वाची व्यक्ति म्हणून उपस्थित होता. मुहम्मदनामादि फारशी व शिदभारतादि संस्कृत ग्रंथांतून त्याच्या कामगिरीविषयी कांहीं माहिती आली आहे. तीत या पुस्तकांतील सारांशावरून भर पडण्यासारखी आहे. पण तिचे विवेचन करणे गुंतागुंतीचे असल्याने तो मुद्दा सोडून देऊन येथे इतर पण महत्त्वाच्या मुद्यांचे दिग्दर्शन करतो.

जैतजी काटकर, दादजी काकडे, हरजी [महाडिक ?] इत्यादि मराठी वीरगांनी धर्मपुरी नांवाच्या किल्यास आठ महिने वेढा घातला होता. पण वेढ्यांत

सापडलेल्या म्हैसूरच्या सैनिकांनी मराठ्यांचे मोर्चे वगैरे उसटून टाकिले. तेव्हा मराठ्यांनी दक्षिणेकडील धर्मपुरीस (अर्थात् संयमिनीपट्टणाम) वेढा घातला. या प्रकरणांत जैतजी काटकर कोतची येथे व दादजी काकडे आणखी कोठे तरी मारले गेले इत्यादि माहिती या साधनांत आली आहे'. उपर्युक्त तिघांनी श. १६०४ च्या चैत्रांत म्हैसूरकर व त्रिचनापल्लीकर यांच्या भांडणांत त्रिचनापल्लीकरांची बाजू घेऊन म्हैसूरकरांचा सरदार कुमार व दोन हजार घोड्या पाडाव केली असा एकच त्यांच्या कर्नाटकांतील कामगिरीविषयी उल्लेख जेथे शकावलीत नमूद आहे. तेव्हां वर दिलेली अधिक माहिती आपल्यापुढे नव्यानेच येत आहे.

राजाराम पन्हाळ्याहून जिंजीस कोणत्या मार्गाने गेला या विषयी आपणांस चांगलीशी कल्पना नव्हती. 'राजारामचरितम्'मध्ये तो तुंगभद्रा नदी ओलांडल्यावर पुढे अमूर म्हणजे अंबूर या गांवी आला असे म्हटले आहे. मासिर-इ-आलमगरीमध्ये तो बिदनूरच्या हद्दीत कांही काळ लपून राहिला होता पण पुढे त्यास बाहेर जाऊ दिले असे सांगितले आहे. (पृ. ३२८). 'केळविनृपविजयांत' केळदी येथे राज्य करणारी राणी चन्नम्माजी हिने राजाराम पन्हाळ्याहून तिच्या राज्यांतील पोन्नाळी गांवी आला असता त्याच्या बिनंतीवरून आपल्या राज्यांत त्याला तिने आश्रय दिला आणि गाजनूरची नदी उतरवून आडवाटेने बोरे, नेडेहळिळ, आडुवळिळ, कळस, सांडच, वसुधारे या गांवांवरून जिंजीकडे कसे पोहोचविले हे अधिक सांगितले आहे.^१

एकोजी (व्यंकोजी) हा एकदां संभाजीबरोबर त्यावेळचा म्हैसूरचा राजा चिकदेवराय यावर चढाई करून गेला होता; पण त्यांत त्याचा पराभव झाला. व्यंकोजीचा यशवंतराव नांवाचा एक मुख्य प्रधान होता; त्याच्यासह दोघांनी मिळून पोसऊरु किंवा होसूरु हे वेढा घालून घेण्याचा प्रयत्न केला असता म्हैसूरचा राजा चिकदेव याने त्यांचा पराभव करून होसूरु तर घेऊ दिले नाहीच, पण व्यंकोजीस बंगळूर मात्र हातचें गमवावें लागले अशी माहिती आली आहे.^२ व्यंकोजीने चिकदेवास बंगळूर विकले अशी इतरत्र माहिती आहे.^३ यांतील सत्यासत्यनिर्णयास आणखी पुराव्याची आवश्यकता आहे.

^१ पृ. २९, ३३, ३५, ३६. ^२ शिवचरित्रप्रदीप पृ. ३१-२. ^३ पृ. ६५, ६६.
^४ पृ. २९, ३२, ३४, ३५. ^५ इंपीरियल गॅझेटियर व्हॉ. २ पृ. ६८.

अशा तऱ्हेने शिवकालीन भागांवर थोडा फार प्रकाश पडण्यास प्रस्तुत साधनांचा विशेष उपयोग होईल असे वाटते.

प्रस्तुत संडांत एकंदर ८ बखरांविजा अशा गद्यषयात्मक कानडी ग्रंथांचा अवश्य तितका अनुवाद दिला आहे. त्यांपैकी पांच ग्रंथ तर मुख्यत्वे म्हैसूरच्या राजवटीची माहिती देणारे आहेत. दोन ग्रंथ विजयनगर-साम्राज्य-कालांत व त्याच्या नंतर टिकाव धरून राहिलेल्या पाळ्यांबद्दल व तेथील पाळेगार राजवंशांबद्दल माहिती सांगतात व एक ग्रंथ केळदि संस्थानचा विस्तृत असा इतिहास पुरविणारा आहे. पहिले तीन ग्रंथ हे ऐतिहासिक सत्याच्या दृष्टीने वरच्या दर्जाचे ठरण्यासारखे आहेत. कारण या ग्रंथांच्या कर्त्याने त्यांत वर्णिलेले सर्व प्रसंग स्वतः अनुभविले आहेत. निदान हे प्रसंग घडत असतां तो ह्यात तरी होता. यामुळे केवळ कर्णोपकर्णी ऐकून कांहीं तरी लिहिले असा आरोप प्रस्तुत लिखाणावर करतां येण्यासारखा नाही. अर्थात् येवढे मात्र खरे की, त्यांत पुष्कळसा आत्मप्रौढीचा व अतिशयोक्तीचा भाग असू शकेल.

या पुढील दोन ग्रंथ विजयनगर साम्राज्यांत समाविष्ट असलेल्या लहान लहान पाळेगार राजांच्या राजवटीसंबंधी आहेत. विजयनगर साम्राज्याच्या पडत्या काळांत हे पाळेगार स्वतंत्र तऱ्हेने नांदू लागले. तेव्हां संघशक्ति नाहीशी झालेल्या या साम्राज्यांतील निरनिराळ्या संस्थानांवर व पाळ्यांवर सदादित टपून बसलेल्या विजापूर व भागानगर येथील मुसलमानांनी हल्ला चढविणे क्रमप्राप्तच होते. उपर्युक्त ग्रंथांतून त्या त्या पाळेगारांनी झालेले हल्ले कसे परतविले व आपल्या पाळ्यांचे कसे रक्षण केले वगैरे भाग आला आहे.

‘ केळदिचूपविजयम् ’ हा ग्रंथ विस्ताराच्या दृष्टीने इतर ग्रंथांपेक्षा मोठा आहे व त्यांत ठिकठिकाणी तारखाहि दिल्या आहेत. ऐतिहासिक दृष्ट्या हा ग्रंथ फार महत्त्वाचा आहे. परंतु ग्रंथाचा मुख्य उद्देश केळदीच्या राजांची चरित्रे देणे हा असल्याने मराठे, मुसलमान वगैरेचा भाग त्रोटकपणे वर्णन केला आहे. प्रस्तुत ग्रंथांत, भोंसल्यांच्या मूळ पुरुषापासून ते अगदी सदाशिवराव भाऊ पेशव्यापर्यंत मराठ्यांचा घावता इतिहास देण्याचा प्रयत्न केला आहे. हे सर्व टिपण बखरांविजा, काल्पनिक व त्रोटक असे आहे. येथे या ‘ मराठ्यांच्या छोटेश्वानी बखरी ’चे थोडे परीक्षण करणे अवश्य आहे.

भोंसल्यांचा मूळ पुरुष हा अस्सल रजपूत असून त्याने आपल्यापेक्षां निकृष्ट अशा ज्ञातींतील स्त्रीशीं विवाह केल्यामुळे पुढे जी संतती झाली तिला रजपूत मान्यता देईनात म्हणून हा दक्षिणेंत येऊन राहिला वगैरे माहिती फारशी तवारिखेंत व एका पोर्तुगीज बखरींत प्रचलित आहे. तिच्या सारखीच कथा प्रस्तुत ग्रंथांत आली आहे. लेखकानें शिवाजीच्या पूर्वजांचीं नांवें देतांना व त्यांच्याबद्दल दंतकथा ठोकून देतांना जो सांवळा गोंघळ केला आहे तो अगदीं हास्यास्पद आहे. शिवाजीच्या नांवावरच अशा ज्या कांहीं कथा मराठी बखरींतून रूढ आहेत, त्या कथा प्रस्तुत लेखकानें सोईचे प्रसंग पाहून शिवाजीच्या पूर्वजांच्या नांवावर घातल्या आहेत. प्रबळ किल्ल्यानजीक बोरीच्या झाडाला वस्त्र अडकणें व तेथें गुप्त द्रव्य मिळणें ही जी शिवाजीच्या संबंधी म्हणून रूढ असलेली कथा ती या ग्रंथांत शिवाजीचा एक पूर्वज-शिवाजीच पुन्हां तो-याच्या नांवावर दडपून दिली आहे. राज्याभिषेकाच्या वेळीं काशीच्या गागाभट्टानें शिवाजीस क्षत्रिय ठरवून उपनयनास पात्र केलें वगैरे भाग उपर्युक्त पूर्वजांशीं निगडित करून गागाभट्टाऐवजीं नागभट्ट नांवाचा एक काशीचा ब्राह्मण आणून तेथें घुसडला आहे. कोर्णा सांगावें हाही कदाचित् शिवाजीच्या पूर्वजांप्रमाणें गागाभट्टाचा पूर्वज नसेल म्हणून ! शिवाजी बालपणीं विजापुरीं असतांना घडलेला गोवधाचा प्रसंग चिटाणिशी बखरीप्रमाणें यांतही बरोबर वर्णन केला आहे. पुढील बहुतेक सर्व भाग काल्पनिक असाच आहे.

शेवटले दोन ग्रंथ अगदींच त्रोटक असून त्यांत रणदुल्लाखानाच्या स्वारीचा व श्रीरंगपट्टणच्या वेढ्याचा उल्लेख आला आहे.

वरील सर्व ग्रंथ वाचल्यानंतर आपणाला एक गोष्ट कळून चुकते ती ही कीं, परकीय सत्तेच्या आक्रमणाला वाव व जोर मिळतो तो बहुधा स्वकीयांत पडलेल्या फुटीमुळे व फितुरीमुळे. कर्नाटकांत मुसलमानी सत्तेचा प्रसार कसा झाला याचेंही कारण वरील प्रमाणेंच सांगतां येईल. राक्षस तागडीच्या लढाईनंतर विजयनगरची सत्ता नाममात्रच उरली होती. त्यामुळे लढाईपूर्वीं जे नायक व पाळेगार विजयनगरचे अंकित होते तेच आतां स्वतंत्र बनले. येवढेंच नव्हे तर राज्य वादविणेच्या इच्छेनें ते एकमेकांशीं भांडूं लागले. या भांडणांत ज्यांना स्वतःच्या असमर्थतेची जाणीव झाली त्यांनीं भांडणांत आपला टिकाव लागावा म्हणून विजापूरकरांना मदतीस बोलाविलें. आदिलशाही मुलतान या संधीची वाट पहातच होते. त्यांनीं या निमित्ताचा फायदा

घेऊन इसापनीतींतील, घोडा व मनुष्य यांच्या गोष्टीप्रमाणें सर्वच नायकपाळे-
गारांना धुडकाऊन देऊन स्वतःच दक्षिणचे बादशहा बनण्याचा प्रयत्न केला
व तो बहुतांशी सिद्धीसही गेला. या प्रयत्नाची विस्तृत हकीकत मुहम्मद-
नाम्यांत आली असून या पुस्तकांतील माहितीनें तीस दुजोराच मिळतो.
या प्रयत्नास निमित्त इक्केरी व बसवापट्टण येथील वीरभद्र व केंग-
नायकांच्या भांडणांत मिळालें. केंगनायकानें विजापूरच्या आदिलशाहास
मदत मागितली. त्यानें मोठ्या आनंदानें रणदुल्लाच्या हाताखालीं भलें मोठें
सैन्य देऊन त्यास कर्नाटकांत रवाना केलें. त्यानें इक्केरीच्या नायकाची खोड
मोडलीच पण त्यानंतर लवकरच शिरें, बंगळूर, बाळापूर, कोल्हार, बिजावर वगैरे
अनेक प्रांत हस्तगत केले व तो परत विजापुरास गेला. रणदुल्लाच्या या उपद्र्यापानें
केंगनायकाचे डोळे उघडले; पण इकडे केळदिनायकाच्या डोळ्यावर धुंदी
आली. आतां त्यानें केंगनायकाविरुद्ध विजापूरकराकडे मदत मागितली. तेव्हां
रणदुल्लाखानाची मोठ्या सैन्यासह पुन्हां रवानगी झाली. यावेळीं केंगनायकाची
हड्डी नरम झाली व भ्हेसूरकरांनाही पुष्कळ त्रास सहन करावा लागला. आपल्या
राज्याचा बाराच मोठा असा पूर्वेकडील भाग प्रयत्न करूनही त्यांना राखतां आला
नाहीं. विजापूरकरांनीं भ्हेसूरचा दडपतां आला तेवढा भाग दडपलाच; पण कर्ना-
टकाच्या दक्षिणेचा मुलूख जिंकून त्यांनीं आपल्या राज्यास जोडला. हा मुलूख
जोडणें तिकडील नायकांच्या आपापसांतील भांडणामुळेच शक्य व सोपें झालें.
भ्हेसूरकरांनीं विजापूरच्या सुलतानाला जरी बोलाविलें नाहीं तरी मराठ्यांविरुद्ध
औरंगजेबास बोलवावयास मात्र कमी केलें नाहीं. एतावता आपसांतील भांडणेंच
दक्षिणेंतील प्रदेशांत मुसलमानी सत्तेचा प्रसार करण्यास कारणीभूत झालीं.

तात्पर्य, बरीच नवीन किंवा जुनीस दुजोरा देणारी माहिती या खंडांत
आली आहे. अभ्यासूंना बारकाईनें अभ्यास करतां यावा एतदर्थ ती पुस्तक-
रूपानें आज प्रसिद्ध करीत आहों.

पुस्तकांतील अनुवादाचें मुख्य काम धारवाड येथील श्री. पांडुरंग
भीमराव देसाई एम्. ए. यांनीं केलें असून मुद्रितें तपासणें, गांवे शोधणें,
नकाशा तयार करणें वगैरे कार्य श्री. ग. ह. खरे व श्री. वि. वि. पटवर्धन
बी. ए. यांनीं केलें आहे.

अक्षय्य तृतीया
श. १८६०

अ. वि. पटवर्धन,
इ. वि. आपटे,
सभासद शित्रचरित्र उपसमिती.

अनुक्रमणिका

१ कंठीरवनरसराजविजयम्	१
२ चिकदेवराजबिन्नपम्	२८
३ अप्रतिमवीरचरितम्	३०
४ गुम्मनायकन पाळ्याचे पाळेगार	३६
५ चित्रदुर्गचे पाळेगार	३९
६ केळदिनृपविजयम्	४०
७ चिकदेवराय वंशावळि	७४
८ चिकदेवराय विजय	७६

सूची

वंशावळी—(१) केळदिनायक (२) म्हैसूर—ओडेयर

सूचि

(ग्रामनामापुढें चौकटी कंसांमध्ये अ. च्या पुढें व रे. च्या पुढें दिलेले आंकडे अनुक्रमे अक्षांशाचे व रेखांशाचे आहेत. दशांश चिन्हा मागील आंकडे अंशाचे व पुढील आंकडे कलांचे आहेत. पृष्ठांचे आंकडे कंसाबाहेर दिले आहेत.)

अकबर ५३, ५५-६	अवरगजब २९, ५२, ५५-७, ६१-७, ७०
अकण्ण ६२, ६३	असत्रखान ५६, ६७
अजमतार ५६, ६६-८	अहोबल नरसिंह ३९
अजमुद्दीन ५६, ६९	आया [अ. २७.०, रे. ७८.०] ३२
अजमुर्दा ६८	आडुवल्ली [अ. १३.३६; रे. ७५.२] ६६
अज्जंपूर [अ. १३.५३, रे. ७६.१] ७२	आदिलशहा २८, ३७, ४८, ५७
अहमखान ५, ७, ११, १५	आनेगुंदी [अ. १५.२२, रे. ७६.२९]
अनंगपाळ ५४	३९
अप्याजीपंत ५९	आनेवद्दी [अ. १४.३६, रे. ७५.८] ७०
अप्रतिमवीर [चिक्कदेव पहा]	आनेवळ्ळी [बसवापट्टण] ४६
अब्दुलखान ४, ७, ११, १९, ५९, ६०, ६५	आनंदपुर [अ. १४.४, रे. ७५.१३]
अब्दुल महमद ७०	४४, ६६, ६९
अब्दुल रहो ७०	आरेय [मराठे पहा]
अब्दुल हसन ५९	इकेरी [अ. १४.८, रे. ७५.५] १, २,
अब्बिण्ण [?] ४८	१६-७, २२-४ ३३, ३८, ४५-७,
अरकलगुड [अ. १२.४५, रे. ७६.४]	७४, ७६
३६, ६९	इम्मडि राजरस ७४
अहमदनगर [अ. १९, रे. ७४] ३७,	ईरोडु ७७
४१-२, ५७, ५९, ६७	उज्जिनी [अ. १२.४७, रे. ७७.६] २,
अमरासिंग ३८	५, ११
अरकेरे [अ. १२.२५ रे. ७६.४९] ९	उदयपुर [अ. २२.३०, रे. ८३.१८] १३
अरविड [चरणें] ४७	एकोजी २९, ३४, ६०, ६१
अरसंप्यनायक ५१	एकांगवीर ४२
अल्लाबुद्दीन शहा ५५	एडवमुरारी ४२
अल्लि येदुलशहा ५७-८	एसवंतराव २८-९
	ऐगुरु [?] ७६

ओबनायक (सवगडी) ३९
 ओरुगल्ला [अ. १५-५७ रे. ७९-३५] ५६
 अंकुशखान २, ५, ७, ११, २३-४,
 ४२-३, ४६
 औरंगाबाद [अ. २०-०, रे. ७६-०] ५६
 अंजमौजदिन ५५
 अंधकवेंकटय्य ४९, ५०
 अंबरखान ५, ११, १५, २३-४, ४३, ४६
 अंबलिगोळ [अ. १४-१२, रे. ७५-१७]
 ४७-८
 अंमदखान ४३
 आंध्र २२
 ओंकारेश्वर ५३
 कडव [अ. १३-१५, रे. ७६-५१] ७६
 कडवूरु [अ. १३-३०, रे. ७६ (?)] ५१
 कणातूरु [?] ४८
 कनकगिरी [अ. १५-३४, रे. ७६-२५] २
 कन्नोज ५, ७, ६४,
 कन्नवाडी [अ. १२-२५, रे. ७६-३३.]
 १२
 कपिलराय ५५
 कर्नाटक १-६, ८, १२-३, १५-८ २०,
 २४-५; २९, ३२, ७५, ७६
 कर्नाटक काव्यकलानिधी २८
 कर्नाटक काव्यमंजिरी ३०
 कैरतीखान ४, ११, १५
 करीम ७०
 कलबुर्गी [अ. १७, रे. ७७-०] ३६-७
 ३९, ४१
 कल्लूर [अ. १३-१० रे. ७६-५०] ७६
 कल्याण दुर्ग [अ. १४-३२ रे. ७७-८]
 ४१
 कविकव्चस ६२, ६४, ६९.
 कस्तुरिरंग ७३

कळस [अ. १३-१३, रे. ७५-२०] ६६
 कामबक्स ५६, ६७-९,
 कामियाबखान ६७
 कारकळ [अ. १३-१३, रे. ७५]
 ५१
 कालियखान ७
 कावेरी ४७
 काशी ५२, ५४, ६२,
 काशीपंत ५८
 किकेरी [अ. १२-४६, रे. ७६-२५] १०
 कुणिगिल [अ. १३-२, रे. ७७-२] ३
 कुतुबशाह २८, ५७, ५९, ६३.
 कुतुबुद्दीनशाहा ५५
 कूपखान ३३-४
 कूबरखान ४६
 कुमारय्य ५१
 कुमारराम ५५
 कुरुक्षेत्र ५२
 कुल्लु सुलतान ५५
 कूर्म पातशाहा १०, १७
 कूसपय्य ४८
 केळदि [अ. १४-१३, रे. ७५-६]
 ३४-५, ४०-१, ५०, ६६.
 केळले ७६
 कोटिलिंगप ७१
 कोटे (मलुकोट्टे ?) [अ. १२-४०, रे.
 ७६-३८] ८
 कोट्टिपूर ४८
 कोडगू (कूर्ग) ३, २९, ३०, ७६
 कोडसी [?] ४९
 कोडियाल [अ. १२-२७ रे. ७५-५०] ४०
 कोतची [अ. १२-२८, रे. ७६-५२] ३६
 कोन्नूर [अ. १२-४८, रे. ७६-४]

कोल्हूर [अ. १३-५१ रे. ७४-५२] ४६
 कोहिला [कौलिय दुर्ग ?] ७०
 कोळाल [अ. १३-३०, रे. ७८-०]
 ३, ५, १२, १५,
 कोळिवाड [?] ६६, ६९
 कौलिय दुर्ग [अ. १३-४२, रे. ७५-११]
 ४४-५,
 कंगोदी [अ. १२-४६ रे. ७८-२७]
 ३, ५, १२, १६
 कंठरिव नरसराज १, ४, ६, ७-१०,
 १२-२७, ७४, ७६, ७७.
 कंडलूर [अ. १३-३८, रे. ७४-५३]
 ४६
 कंदुगोरे [कंदीकरें !] [अ. १३-३२, रे.
 ७६-३७] ७१
 कुंजप्पन दासय ४०
 कुंडूरुपे [अ. ७७ रे. १४-१७] २, ५
 ११, १५
 कुंबसे [अ. १४-८, रे. ७५-३०] ७३
 केंगेरी [अ. १२-५५, रे. ७७-२४] ७६
 केंगनायक १, ५, १२, १८
 केगेय हनुम ४६, ४९, ७४-५, ७७
 कृष्णय्य ४९-५१
 कृष्णय्य ३६, ६९
 कृष्णराय ४१-२
 कृष्णवेणी ६४
 खवासखान ५७-८
 खाजी ५७
 खानखाना ७६
 खांड्य [अ. १३-२२, रे. ७५-३१] ६६
 खंडोजी दाभाडे ६८
 गफार ७०
 गया [अ. २५, रे. ८५-०] ६२

गलगली [अ. १६-२६ रे. ७५-०]
 ६४, ६७
 गाजदीखान ५६
 गाजनूर (नदी) ६६
 गालियखान ५, ७, २३
 गजिगनुहळ्ळी (विजापूर पहा)
 गिरिदुर्ग ३
 गिरियय्य ५०
 गुज्जरात ७, ५६
 गुडिय कोटे [अ. १४-५०, रे. ७६-३६]
 ५, ११
 गुप्ति [अ. १५-६, रे. ७७-४०] ४३
 गुम्पनायकन् पाळें [अ. १३-४८ रे.
 ७७-५६] ३६, ३८
 गुरुवध मंत्रि ७०
 गोपाळराय ७४
 गोलकोंडा (भागानगर पहा)
 गोविंद वैद्य १
 गंगाधरय्य ७०
 गंडीकोट (जम्मलमदगू-कडापा-) ३७
 चन्नगिरी [अ. १४-२ रे. ७५-५६] ७४
 चन्नमार्जी ४८-५०, ६५-७, ६९
 चर्मणावती ६९
 चन्नवसवय्य ६९, ७४
 चिक्कणनायक ३९
 चिक्कदेवराज २८-३५, ७४, ७६-७
 चिक्कनायकपूर [?] ५
 चिक्कनायकन्हळ्ळी [अ. १३-२५, रे.
 ७६-३७] २, ११, ७१
 चिक्कपा ४०
 चिक्कवळलापूर [अ. १४-२६, रे.
 ७७-४३] ३, ५, १२, १५
 चिक्कलिसखान ५६, ७१-२

चिकसंकरण ४७
चितोड ५२-३
चित्रदुर्ग [अ. १४-१३, रे. ७६-२४]
३८-४०

चिलहरखान ७
चेन्नपट्टण [अ. १२-३९, रे. ७७-१३]
६, ८, १०, १२, १९

चेन्नवसव ३३-३५
चेन्नरायपट्टण [अ. १२-४४, रे. ७६-२५]
८, १२

चौकालिंग ७७
चौट [अ. १४-३४, रे. ७५-१९ (?)]
५१

चौडप्प नायक ४१
चंगल्व (गुंतूर-मद्रास ?) २५
चंदन [अ. १७-५०, रे. ७४-४] ६७,
६७

चंदावर [अ. १०-४२, रे. ७९-१३]
४६, ६१

चंदीगड [अ. १२-१५, रे. ७९-०] ६१,
६५-७

चांदिनमल्लीक ५९
चिंतनकल [चित्रदुर्ग ?] ७३, ७६

जगदेवपंत ५७
जडकल्लू ३९

जडेयकोटे [अ. १४-३५, रे. ७५-२] ४३
५०, ५७

जन्नोपंत ४६
जमवाडन [नेलोर] [अ. १५-० रे.
८०-०] ४१

जयचंद्र ५४
जयसिंग ६१, ६२

जरिमले [?] ५१

जलाबुद्दीन ५५
जहांगीर ५५
जातपनायक ४८-५१
जाधवराव ५४
जानसरखान ६६
जानंतराय [काशीपंत पहा]
जालेय पाळू ४२
जावली मारल्ली ५९, ६०
जिजाबाई ५४
जिन्नोपंत ४९
जिलहरखान ५, १५
जिवाबाई ५४
जुलूपरखान ५६, ५७
जैतजी काटकर, २९, ३२-३, ३५
जैतजी घाटी २८
जंजुखिंड (जमखिंडी) [अ. १६-३०,
रे. ७५-१२] ४१
डणायनकोटे [?] ७६
तदियकेरे [?] ७६
तम्मण नायक २
तरिकेरे [अ. १३-५४, रे. ७५-५८]
४५, ४७, ७१
तवनिधी [अ. १४-२६ रे. ७५-९] ५०
तळकाड [अ. १२-११ रे. ७७-३] १२
तानाशाहा ५९, ६३
तायरखान ७१
तालितखान ४१
तिगुळ २९-३०
तिप्पुरु [अ. १३-३, रे. ७६-२३] १२
तिमिरलिंग ५५
तिम्मण नायक ३९, ४४, ४९-५१
तिम्मनायक ३७

तिमपा ६९
 तिम्यायि ६६
 तिरुमल नायक ७६
 तिरुमलार्य ३०
 तिरुमलेयार्य ७४, ७६
 तीर्थराजपूर [?] ४४
 तुमकुरु [अ. १३-२१, रे. ७६-७] ३३
 तुर्क १०-१५, १७-८, २१-४, २७, ३०-१,
 ३५, ३७-८, ४१, ४३, ४८,
 ५१-२, ५५, ६५-६ ६९, ७२, ७७
 तुरुगेरे [अ. १३-२१, रे. ७६-४०] २, ५, ८,
 २०, २४-५ ७५-६
 तुटजाभवानी ३४-५
 तुट्टव (मानकरी) ४९, ५१, ७६
 तेरकणाबी [अ. ११-४७ रे. ७६-४८]
 १२
 तेलुंग ३१
 तोडसिहाळे [अ. १५-५४, रे. ७६-३]
 ४८
 त्रिवेणी ५५
 दरदाखुली ७१
 दस्तुरखान ४१
 दादजी काकडा २८, २९, ३१-३३
 दामले ७७
 दाराशहा ५६
 दासप्पनायक ३७
 दिलाल ७०
 दिलावरखान ३८
 दिल्ली [अ. २८-४२, रे. ७७-६]
 २८-९, ३१-३ ३९-४०, ४२,
 ५२, ५४-५, ५७, ५९, ६१,
 ६३, ६६-७१.
 दिवाबोक्स ६८
 दुम्मी [अ. १४-३, रे. ७६-५] ५६

देवगिरी (दौलताबाद) [अ. १९-५७
 रे. ७५-१३] ५७, ५९
 देवराय ३६-७
 देविनायक ४३
 देवंडपुरी [?] ३
 दोखंडेराय ४३
 दोडुदेव ७७
 दोडुसंकण्ण नायक ४२-३
 दोडोरी [अ. १४-१९ रे. ७६-४२]
 २, ५
 धर्मपुरी [अ. १२-८ रे. ७८-१०] ३३
 नदीमुल्लु ५७
 नरासिंहपूर (चिंगलपेट-कडापा) २, ५
 २१, २४,
 नल्लुचरवू ३६
 नल्लूर [अ. १३-२८, रे. ७६-५५]
 ७१
 नवरसनारी ५७-८
 नविलेयगड [नविले !] [अ. १३-५,
 रे. ७६-२६] ६९
 नसीमद्दीन घोरी ५५
 नागमंगल [अ. १२-४८, रे. ७६-४५]
 ८, १०, १२
 नानाजी ७३
 नानाराय ७४
 निजामशहा ४२, ५९
 निरुतडी [अ. १४-२१, रे. ७६-९] ३९
 नुजुंड २२, २४,
 नेडेहळ्ळिट्ट [अ. १४-२२, रे. ७५-५]
 ६६
 नेतोजी ५४, ५९
 नोणचनकेरे [अ. १३-१२, रे. ७६-३३]
 २०
 नंजराजेंद्र १, ५-७, ९, १०, १४,
 १९-२७.

नंदीगावें [अ. १३-२३, रे. ७७-४२]	पृथुराज ५४
७३	प्रतापरुद्र ५६
पट्टगुप्पा [अ. १३-५९ रे. ७५-६] ४६	फकीरसाहेब दर्वेसी ५७
पट्टण [श्रीरंगपट्टण पहा]	फरकशाहा ५६
पट्टदय्य २१	फरसाह ५५
पट्टाभिरामय्य ७१	फरक्षाह ५५, ६९
पठाण ५, ५५	फेरोजखान ४१
पत्तेखान ५	फेरोजघ ५६
पत्तेसिंग ७३	फेरोदशाहा ५५
पाग्निनी ५२	फ्रेंच ३९
पन्नाळी [अ. १६-४८, रे. ७४-७]	वडेसाहेबीण ५७-८, ६३
६१-२, ६४-५, ६७	वनवसे [अ. १४-३३ रे. ७५-६] ५१
परशुराम ६०	वरमेमावूत ४९
परातखान ४, ७, ४६,	बरादिग (वजीर) ४४
पालुपरे (?) २, ५, ११ १५, २२	बरादिग (पादशाहा) ४२, ५९
पाळेगार ३६	बलवंतखान ४, ७, १५
पाळेगार ग्रंथमाला ३६, ३९	बलुलखान ४७-८, ७०
पाळ्य ६०	बल्लाळपूर [?] ३
पिडुनायक ६७	बसवप्पनायक ३२, ५०, ६९-७०, ७२-७४
पिरियपट्टण [अ. १२-२०, रे. ७६-५]	बसवपट्टण [अ. १४-१२, रे. ७५-४८]
३१, २३, २५, २७, ७६	२, १८, ४६, ५१, ७४
पुट्टण एम. ए. ३६	बसवलिंग ४४, ७४
पुट्टण ३९, ४६	बसंतराय ७३
पुवल हनुम ६, ११, १७	बाहिलीमखान ४३
पराहशाहा खतनू ५५	बाहिलोल लूदी ५५
पर्वीळे (?) ६९	बाळलापूर ५, १२, १५
पैजेयल्ली खान ७०	बाळिचोड्डु ३९
पोदली लिंगप्प ४०	बागूर [अ. १३-१, रे. ७६-२२] १९-२०, २४-५
पोन्नाळी [अ. १४-१४, रे. ७५-३९]	बागेपल्ली [अ. १३-४७, रे. ७७-४८] ३६
६५-६, ७२-३,	बाजीराव ३८, ७२
पोन्नूर (गुंतूर-मद्रास) ७२	बाणावर [अ. १३-२४ रे. ७६-१०] ४५, ५१
पोसऊरू (होमूर) ३४	
पोट्टेय ७२, ७३	
पंगुळी [?] ६१	

बापुगाय ७३
 बाबर ५५
 बारेगुड्ड [?] ४०
 बावदूरु [?] ३, ५, १२, १५
 बाळाजी विश्वनाथ ६८
 बिजावर ३, १२, १५, ७६
 बिदिरे (बीदर पहा)
 बिदुरुरु [अ. १३-५०, रे. ७५-७] ४५,
 ६७
 बिलसागर [?] ४८
 बीदर [अ. १८, रे. ७७-०] ३७,
 ५९
 बीळगी [अ. १४-२१, रे. ७५-५२]
 ४३-५, ४९
 बुकन केरे [?] १०
 बुदिहाळ [अ. १३-३७, रे. ७६-२५]
 ४०
 बुलंद कथर ५६
 बकोड (बेलकोडे) [अ. १३-५७ रे.
 ७५-१९] ४८
 बेगमु ५६, ६५, ६८
 बेह (चामुंडी) १०
 बेहद चामराजरस ७४
 बेड २२
 बेलुरु [अ. १२-५८, रे. ७६-४३]
 २, ५-६, ११-२, १५, १९,
 ४७-८, ५१, ७६
 बेळगोरु ४८
 बैरनायक २
 बोफर्सिंग ४१
 बोम्मय्य ६६
 बोम्मरसय्य ६९
 बोरे (?) ६६
 बंकापूर [अ. १४-५५, रे. ७६-१६] ४६

बंगाजल [?] ५१
 बेंगदूर [अ. १३, रे. ७७-३०] ३-४
 १६, १८, ३४, ७५
 बह्मपुरी ६७
 भद्रप्प नायक ४४, ४८, ५१
 भद्रय्य ४९-५०
 भरमप्प नायक ३८
 भांगानगर [अ. १७-२२, रे. ७८-२२]
 २८-३० ३२, ३५, ३७, ४०,
 ४७, ५१, ५७-९, ६२-३,
 ६८-९.
 भागीरथी ५९
 भादुर्शाह (शाहालम पहा)
 भीमरथी ६४
 भुवनगिरी ४८, ५०, ६६
 भैरी निजाम पादशाहा ४१
 मत्तिगड [अ. १२-४१, रे. ७७-४८] ५,
 ११, ३९.
 मत्तीवीड १५
 मथुरा ७७
 मदगिरी [अ. १३-३८, रे. ७७-१०] ७६
 मडुरा [अ. १०-० रे. ७८-०] २१,
 २७, ३४, ६१, ७६.
 मथुरा (मडुरा पहा)
 महूरु १०, १२
 मनाजी मोगा ६६
 मराठे १, ३०-६, ४०, ५१-२, ५७,
 ५९, ६२, ६७, ६९, ७१-३.
 मरेबोवी (?) ४९-५०
 मलापहारी (मलप्रभा) ३८
 मल्लिक विभ्रम ५९
 मल्लिकार्जुनगिरी (?) ५१
 मल्लिकोखान ७, ११, १५

मसूद ४९
 मसूदनशाहा रणाति ५५
 मसूदा बिबी ५५
 महमुद अंजराजादिन ५५
 महमुद खान ४३
 महमुद तोबर ५५
 महमदुल्ला नसलक ५५
 महम्मद शहा ५७, ६२, ६९,
 मादेवपूर [?] ४७, ६६, ७०, ७४,
 महानवमार्चि मैदान ४९, ७२
 मळवळी [अ. १२-२३, रे. ७७. ३]
 ८, १२,
 मळवाडी [अ. १२-१८ रे. ७६-१७] १२
 मळयाळ २२, २९, ७६
 मागडी [अ. १२-५८, रे. ७७-१३]
 १२
 मातुलंग [ब्रह्मपुरी] ६४
 मादण ६२-३
 मामुदखान ५-७
 मास्ति [अ. १२-५२, रे. ७८] ३,
 ५, १६,
 मिडिजे [?] ५०, ७०
 मिरजा आदमखान ७१
 मजबुरखान ४९
 मुजादिनु ६९
 मुदखुल्ली ५९
 मुदलियार २१
 मुनिलखान ४१
 मुरारिपंत ४४, ५८
 मुल्क रहिम २३, २४
 मुस्तफखान, ४, ७, ११, १५, २५-६
 मूर्तजाअल्ली ५७
 मेदेकरे [अ. १४-१३, रे. ७६-१] ७३

मैसूर [म्हैसूर] [अ. १२, रे. ७६-३०]
 ४, ५, ८, १०, १२, १४, १९-२१,
 २३, २६, २८, ३०-१, ३३-५,
 ४६-८, ५१, ६९, ७१, ७४
 मोरवंजी [?] ७३
 मोरसू ३, ६, १२, २९-३१
 मोहिदखान ७३
 मोळगौडनहळ्ळी ४०
 मौजदिन ५५, ५६, ६८
 मंजुळखान ४३
 मृत्युंजय देव ४४
 यकलासखान ४, ७, ११
 यल्लुप्प नायक ५, ११
 यशवंत ३२, ३४-५
 यादवगिरी २८
 यादवाद्रि १०
 येकोजी ५४
 येकोत सारथी ७
 रगटी बल्ललखान ५६, ७०
 रघोजी भोसले ७३
 रजपूत ५४
 रणदुल्लाखान १-११, १४, १६-२०,
 २५, ४०, ४५-६, ७४, ७७
 रत्नागिरी [?] ७६
 रणमस्तखान ६६
 रपेल शहा ५६
 राघव पंडित ५, ७
 रामराज ४४, ५२, ५४, ६५-७
 राणाराजा ५२, ५३
 राणोजी घोरपडे ७०
 रामकृष्णप्प नायक ४५
 रामगिरी [?]
 ४, ५ १७-१९, २४, २५, ४०,
 ७६

रामचंद्र नायक ५१
 रामराय ४३
 रामसिंग ५२
 रामानुजाय्यगार्य ७४
 रायगोंडे [?] ७६
 रायदुर्ग [अ. १४-४१, रे. ७६-५०]
 २, ५, ११ १५, ३८, ७१
 रावुतरवान ४१
 राहिरि [रायगड] [अ. १८-१३, रे.
 ७३-३०] ६०
 रुद्रपट्टण [अ. १२-३६, रे. ७६-७]
 १८
 रुप्पाजी भोसले ६६
 रस्तुंजमान ४६
 रोहिले गंगा ७१
 रंगराय ३८
 रंगिणी (रंगणा) [अ. १६-४८, रे.
 ७४-७] ६७
 रिगिणी (रंगणा !) ६०
 लतेब ५९
 लक्ष्मय्य ४९
 लक्ष्मीपती ४४, ७१
 लोविनी (खेटणा !) ६०, ६७
 लिंगणकवी ४०
 लिंगप्य ५१, ७१ -७३
 लिंगेद्र १४, २०, २३, २७
 बच्चस्वान ४१
 बड्डी (विजगापट्टम्) ७
 बसुधारे [?] ५१, ६६
 बसंतगड ६०; ६७
 बसंत नायक ३६-८,
 बामिनगिरी (कनकगिरी) ६७
 बामन गड ६०

विजयानगर [अ. १५-१९, रे. ७६-२९१
 ३२, ३६-३९, ४१, ४७
 विजयापूर [विजापूर] [अ. १६-० रे.
 ७६-०] १, १०, १७ २५, २८,
 २९, ३०, ३२, ३५, ३७, ४०,
 ४२-४५, ४७-४९, ५७, ५९,
 ६०-१, ६३, ६७-८, ७०, ७५, ७७
 विभ्रामअल्ली येदुलशाहा ६३
 विभराम लोदी ५५
 विभरम येदुलशाहा ५७
 वीरदासप्य नायक ३८
 वीरभद्र नायक ४४-७, ७२, ७४, ७६
 वीरप्पनायक २
 वीरभद्रय्य ४९, ५०
 वीर बोडेयर ४४
 वुडुगणी [अ. १४-२०, रे. ७५-१९] ४७
 वेणुपूर [विदुलरु] ४५, ४७, ४८, ५०,
 ६६, ६९, ७०
 वेदोजी ५, ७, ११, १५, २०, २३-४,
 ७७
 वेल्लूर ७७
 वंदन [अ. १७-५२, रे. ७४-४] ६०, ६७
 वेंकटपती ४५
 वेंकटप्पनायक ४३, ४४, ४६
 वेंकटराय ७३
 शरजास्वान ४८
 शरजाराऊ ६६
 शरभजी ५४
 शरशाहा सूर ५५
 शारिमन ५५
 शहाअल्ली ५५
 शहा मैनुद्दिन ५५
 शाठेस्वान ४१-४३
 शाडुलस्वान ७१

शाब्जीखान ५६
 शास्ताखान ५६, ६१, ६३,
 शाहालम ५६, ६८, ६९.
 शाहाजी ४, ७, ११, १५, २४, ३०,
 ३२, ४६, ४८, ५७, ५९, ६०,
 ६१, ६३.
 शाहूराजा ६४, ६५, ६८, ७२-३
 शिखिंद्र ५७-८, ६३
 शिखिंद्र लोदी ५५
 शिवगंगा [अ. १३.८, रे. ७७.१५] ३
 शिवप्पनायक ४५-४७, ४९-५०, ७६
 शिवाजी २८-९, ३१-२, ५३-४ ५७,
 ५९-६४, ६७
 शेखुकुंद ६९
 शेखुनिजाम ५६, ६५
 शेरुशहा ५५
 शंकर नाराण्य ४५, ५१
 शेरखान ३९-४०
 शंभेरखान ३९-४०
 सत्यमंगल [अ. ११.३०, रे. ७७.१५]
 ७६
 सत्यागाल [अ. १२.१८ रे. ७६.७]
 ८, १२
 सदाशिवराव नायक ४१-२, ४४, ५१
 ७३
 सरपन मूलूक ५०
 सरिमशहा ५५
 सलाबितखान ४३
 सवणूर [अ. १४.५८, रे. ७५.१५] ७०
 सागर [अ. १४.११, रे. ७५.१०] ४६
 सातारा [अ. १७.४०, रे. ७४.०] ६०
 सावंत ५१
 सासुवेयहल्ली [अ. १४.१०, रे. ७५.५२]
 ७२
 साळो नरसिंगराय ३९

सिड्लिंगट्ट [अ. १३.२३, रे. ७७.५२] ४
 सीदे ५१
 सिदोजी ७३
 सिद्धप्पशेदी ४८, ७०
 सिद्धवसवय्य ६६
 सिद्दी मल्लिगेखान ५
 सिद्दी रहामि ५, ७, ११
 सिमोगे [अ. १४.०, रे. ७६.०] ४६,
 ६६, ७२
 सिरसे-सोदे ५१
 सीरे [अ. १३.४६, रे. ७६.५६] ३,
 १६ १८, ६१, ७१, ७५
 सुगुणाबाई ७२
 सुधापूर [सोधे] ४८, ५१
 सुरभिपूर [?] ७३
 छरेबले [?] ३
 सैदाविलास ४८
 सोमशेखर ४८, ५०, ७०-७२
 सोरब [अ. १४.२४, रे. ७५.५] ४७
 सोलापूर ५
 संगमेश्वर [अ. १७.१२, रे. ७३.३७]
 ६५
 संजर्खान ४१, ४३
 संतजी २९, ३०
 संतम्मनायक ३७
 संताजी जगदाब ६६
 संते बेन्नूर [अ. १४.१०, रे. ७६.१]
 ७३
 संभाजी २८, २९, ३१-२, ५३-४,
 ६२, ६४-६५, ६७-८
 संयमिनीपट्टण ३३
 सांबल्ली [अ. ११.५०, रे. ७७.४८]
 २१, २७, ७५
 सांडुल्ल [अ. १५.६, रे. ७६.३६] २,
 ५, ११, १५

साँदे [अ. १४-४४, रे. ७४-५२] ४४-
५, ४७-८, ५०

श्रीपतीराम ६८, ७२

श्रीरंगपट्टण [अ. १२-२४ रे. ७६-४२] १,
४, ६, ८, १०-११, १६-७
१९-२१, २५, २९, ४७, ७१,
७५, ७७

श्रीरंगराय ४७, ७६, ७७

हद्दी [अ. १४-२७, रे. ७५-३४] २,
५, ११

हनुमपा नायक २, ९, १२, १५, १८,
४३, ४५, ५०, ५१

हम्माबु ५५

हमीर सुलतान ५५

हरजी २९-३०, ३२-३

हरदनहळ्ळी [?] १२

हरदपूर [?] ८

हरपूर [?] ४७, ७३

हरिजी ५९

हरिहर [अ. १४-३२, रे. ७५-५०]
३९, ४०, ४५

हरूपनहळ्ळी [अ. १४-४८, रे ७५-५९]
२, ५, ११, १५, ४०, ७६

हसन गंगू ५९

हानगल [अ. १४-४६ रे. ७५-५] ४३

हारोवेदप ७१

हासन [अ. १३-० रे, ७६-५] ५१

७६

हिरियूर [अ. १३-५५ रे. ७६-४७]
२, ५

हुलियर १९

हुवय्य ४८

हेब्बूर [अ. १३-७ रे. ७७-२] ७६

हैदरअल्ली ३९

हैदर मल्लिनायक ४३

होदिगेरे [अ. १४-३ रे. ७६-०] ७३

होन्नाळि [१४-१४ रे. ७५-३९] ५०
७०

होरकेनायक ४०

होसऊरु [अ. १३-३५ रे. ७७-२७(?)]
३

होसकेटे [अ. १३-४, ७७-४८] ३
५, १२, १६

होसंगडी [अ. १३-४२ रे. ७५-१] ५०

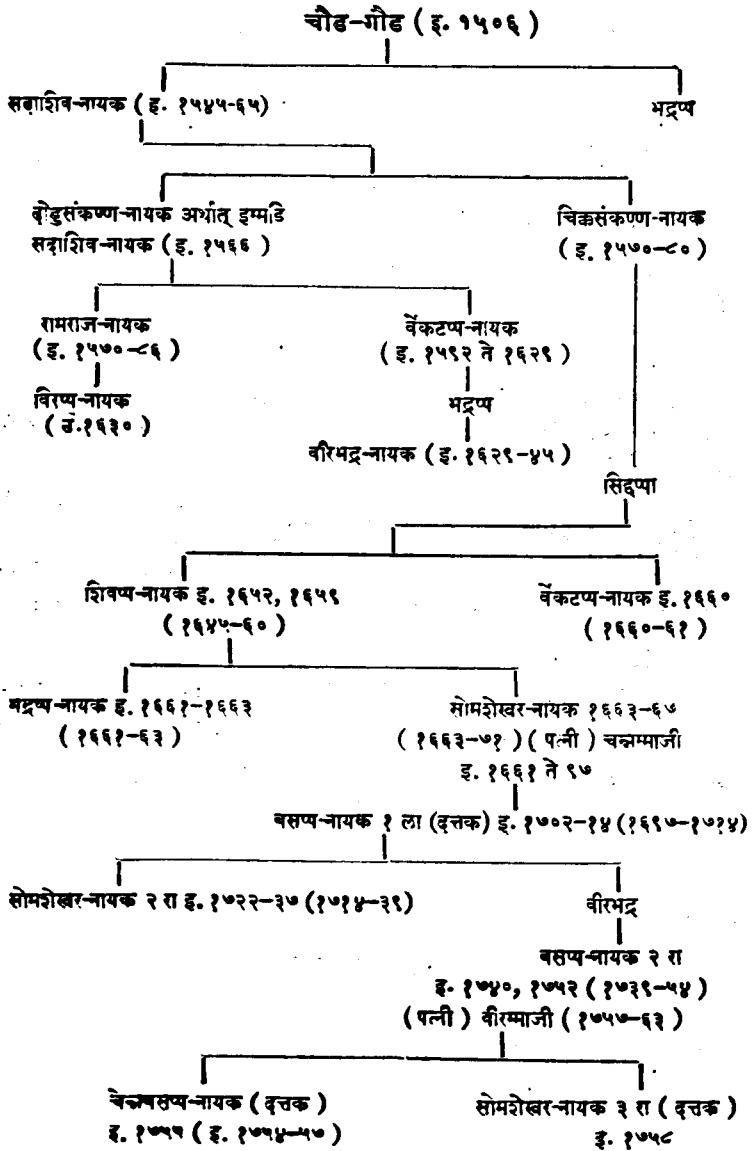
होसहोळ्ळ [अ. १२-३८ रे. ७६-२९]
१२

होळ्ळ [अ. १२-३३ रे. ७६-५०] १०

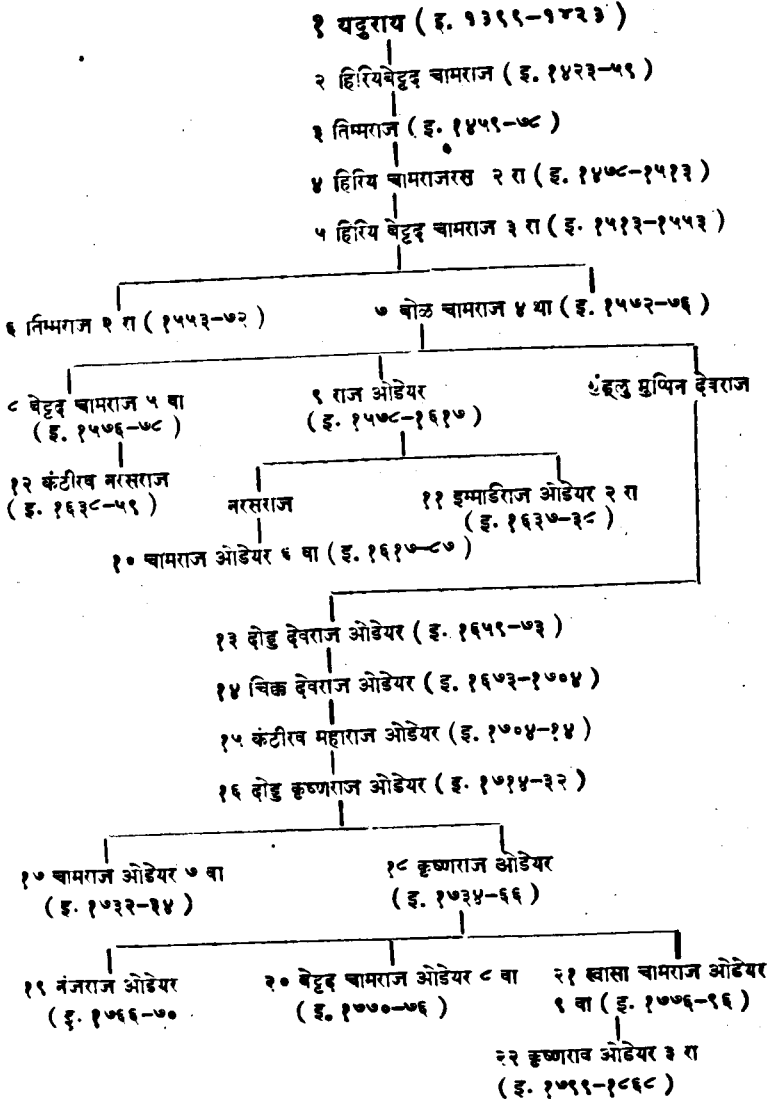
होळ्वनहळ्ळी [अ. १३-३२ रे. ७७-१८]
३, ५, १२, १५

हंप ४७

केळदीच्या नायकांची वंशावळ

म्हैसूरच्या राजांची वंशावळ

भारत-इतिहास-संशोधक-मंडळ-पुरस्कृत-ग्रंथमाला

- (१) मठगांवचा शिलालेख आणि ब्राह्मण सामंत राजवंश (पृ. २४३-रा. व. वा. अ. बांबर्डेकर. रु. २ व रु. १८१४)
- (२) पर्णालपर्वतग्रहणारूख्यानम् (पृ. ५०-स. म. दिवेकर. रु. ८१० व ८८)
- (३) श्री शिवभारत (कवींद्र परमानन्दरुत) मूळ व मराठी भाषांतर (पृ. ५८९)-स. म. दिवेकर. रु. ६ व ५८१२)
- (४) शिवचरित्रप्रदीप (पृ. ३२५-द. वि. आपटे. व स. म. दिवेकर, कागदी व कापडी. रु. ३११ व ४ आणि रु. ३१ व ३११)
- (५) हिंदी शिल्पशास्त्र भाग १ ला. (पृ. २००-कै. रा. सा. रु. वि. वझे रु. ३ व रु. २)
- (६) शिवकालीन जंत्री शके १५५१-१६५० (पृ. २००-कै. ग. स. सरे रु. ५)
- (७) साधन-चिकित्सा (पृ. ३२०-वा. सि. बेन्द्रे. रु. ३११ व रु. ३)
- (८) ऐतिहासिक पोवाडे (पृ. ६१५-य. न. केळकर. रु. ३ व रु. २११)
- (९) बाठारकर निंबाळकर-इतिहास (पृ. ३०० रु. १११ व १८३८३)
- (१०) भूतेश-आख्यान (पृ. ७५ ८१२ व ८१०)
- (११) कन्हाड, (पृ. ५४-श्री. य. रा. गुमे, बी. ए. ८८)
- (१२) ऐतिहासिक प्रस्तावना (पृ. ६००-कै. वि. का. राजवाडे रु. ३ व २८६ ८६)
- (१३) राजवाडे यांचे संकीर्ण निबंध (पृ. २९१ श्री. शं. ना. जोशी रु. २ रु. १११)
- (१४) राजवाडे संकीर्ण निबंध भाग ३ रा. (पृ. २८० श्री. शं. ना. जोशी १ व २८१४)
- (१५, १६) प्रकाशित व्हावयाचे आहेत.
- (१७) पुरंदरे-दशर, भाग २ रा. उत्तर पेशवाईतील पत्रव्यवहार (रु. ३ व रु. २११)
- (१८) The Deliverance or the Escape of Shivaji the Great from Agra (R. S. G. K. Deshpande रु. ३ व रु. २११)
- (१९) लोककथा, पुस्तक १ ले (शं. ग. दाते कापडी कागदी रु. १११ व रु. १, ११ व ८१४)
- (२०) पानसे घराण्याचा इतिहास (कै. रा. ब. पानसे रु. ३ व रु. २११)
- (२१) कै. बासुदेवशास्त्री सरे-चरित्र (दा. मो. भट रु. २११ व रु. २१२)
- (२२) लोककथा भाग २ रा. (पृ. ८०-श्री. शं. ग. दाते रु. १८८ व १८४ व १८४ व १८४)
- (२३) संपूर्ण मूषण (पृ. २३०-श्री. रा. गो. काटे-रु. १८८ व १८४)
- (२४) शिवचरित्रसाहित्य संड ३ रा (पृ. २८२-रु. ३ व रु. २८८).
- (२५) राजधानी रायगड (पृ. १६४-श्री. वि. वा. जोशी रु. १ व ८१२)
- (२६) Shivaji the Founder of Maratha Svaraja (pp. 410 -C. V. Vaidya Rs. 3 and Rs. 2-8-0)
- (२७) आळंदी (पृ. २०-श्री. ग. ह. सरे ८२)
- (२८) मठगांवचा शिलालेख आणि कुडाळप्रांताचा प्राचीन इतिहास (पृ. १६५-अ. व. बालावलकर रु. १८२ व ८१२)
- (२९) पुरंदरे दशर भाग ३ रा (पृ. २५०-श्री. रु. वां. पुरंदरे ३ रु. व रु. २८८)
- (३०) मध्वमुनीश्वराची कविता (पृ. २५८-श्री. कै. प्र. व्यं. गुळ्या ३ व २८८)
- (३१) मराठ्यांच्या उत्तरेकडील मोहिमा (पृ. ९०-श्री. वि. गो. दिघे रु. १ व ८१२)
- (३२) वेदस्मृति आणि स्फुट कविता (रुष्णदयाणंवरुत)-(किं. ८१२ व ८१०)
- (३३) ज्ञानप्रदीप (पृ. १२५-प्रो. द. वा. पोतदार रु. १ व ८१२)
- (३४) पेशवाईच्या सावलीत (पृ. ४००-श्री. ना. गो. चापेकर किं. रु. ४ व ३).

भारत-इतिहास-संशोधक-मंडळ-स्वीय-ग्रंथमाला

* अशी खण केलेले ग्रंथ मुंबई सरकारने प्राथमिक व दुय्यम शाळांच्या पुस्तकालयासाठी मंजूर केले आहेत. † हे पुस्तक शैक्षणिक (training) संस्था व शिक्षकगंध्यालयें यांसाठी मंजूर झालें आहे.

अनुक्रम	किंमत रु.	अनुक्रम	किंमत रु.
१ अहवाल (शके १८३२)	३	२७ प्रदर्शन परिचय	४४
२ " (शके १८३३)	५	*२८ फारसी पत्रव्यवहार-मूळ व भाषा-तर (कंपनी व पेशवे)	५
३ सुवंत विचार (कै.वि.का.राजवाडे)	१०	२९ फार्सी-मराठी कोश	४
४ वार्षिक इतिवृत्त (शके १८३४)	५	३० शिवचरित्रसाहित्य संड १ ला १०८	
५ मराठ्यांच्या इतिहासाची साधनें संड १२ (कै.वि.का.राजवाडे)	१०८	३१ Historical Miscellany	१
*६ प्रथम संमेलन वृत्त (शके १८३५)	४१२	३२ पुरंदरे-दमर भाग १	४
*७ वार्षिक इतिवृत्त (शके १८३५)	६	३३ शिवचरित्रसाहित्य सं. २ रा.	४
*८ द्वितीय संमेलन वृत्त (शके १८३६)	३	३४ दक्षिणच्या मध्ययुगीन इतिहासाची साधनें संड १ ला	२
*९ वार्षिक इतिवृत्त (शके १८३६)	३	३५ ऐतिहासिक संकीर्ण साहित्य सं. १, २	
*१० मराठ्यांच्या इतिहासाची साधनें संड २० (शिवकालीन घराणी)	३	३६ राजाराम-चरितम्	१०८
*११ वार्षिक इतिवृत्त (शके १८३७)	६	३७ मंडळांतील नाणी	१
*१२ तृतीय संमेलन वृत्त (शके १८३७)	३	†३८ शिवचरित्र साहित्य संड ४	१०८
*१३ मुकुंद-महाभाष्यं (संस्कृत)	८८	३९ A History of the late Revolution in the Kingdom of Golconda मराठी विवेचन	रु. ४
*१४ यंधराज (दासोपंत)	८८	†४० ऐतिहासिक फारसी साहित्य संड १ ला.	१०८
*१५ स्फुट प्रकरणें भाग १ ला	४१२	†४१ दक्षिणच्या मध्ययुगीन इतिहासाची साधनें संड २ रा.	२
*१६ स्फुट प्रकरणें भाग २ रा	४१२	†४२ ऐतिहासिक संकीर्ण साहित्य संड २ रा.	१०८
*मंडळ-त्रैमासिक:-१८४२-		४३ मंडळ चित्र ग्रंथ चित्रें २०	८८
१८५८, १७ पुस्तकें प्रत्येकीं ३		४४ शिवकालीन पत्रसारसंग्रह सं. ३ २॥	
*१७ वार्षिक इतिवृत्त (शके १८३८)	३	†४५ विजयनगर स्मारकग्रंथ	४
१८ चतुर्थ-संमेलन-वृत्त (शके १८३८)	३	†४६ ऐतिहासिक फारसी साहित्य संड २	१०८
*१९ राजवाडे-संड-स्थलसूची	४	४७ शिवचरित्रसाहित्य सं. ६	१०८
*२० पंचम संमेलन-वृत्त (शके १८३९)	३	†४८ मराठ्यांच्या सत्तेचा उत्तरे-कडील विस्तार	४१२
२१ संशोधनसंग्रह (१८३९) छापत आहे.		४९ शिवचरित्रवृत्त संग्रह कानडी विभाग	१
२२ चंद्रचूड-दमर-कला १	३		
२३ महाराष्ट्र-सारस्वत (संपलें)			
२४ षष्ठ संमेलन-वृत्त (१८४०)	४		
२५ सप्तम संमेलन वृत्त (१८४१)	३		
२६ संशोधकाची छोटी जंत्री	४४		

टीप-ट. इ. व बंगी, व्ही. पी. बगेरे सचं निगळा पडेल. † हा ग्रंथ त्रैमासिकांत भागशः प्रसिद्ध झाला आहे. ४०, ४१, ४६, ४८ स्वतंत्रपणे मिळतात.

भा. इ. सं. मंडळाचे चार नवीन ग्रंथ

स्वीयमाला क्र. ४५

विजयनगर स्मारक ग्रंथ (मराठी)

४०० पृष्ठे, ६० चित्रे, किंमत ४ रुपये.

हा ग्रंथ कर्नाटक पब्लिशिंग हाऊस चिरा बाजार
मुंबई नं. २ येथेही मिळेल.

स्वीयमाला क्र. ४६

ऐतिहासिक फारसी साहित्य खंड २

१०० पृष्ठे, ५० लेख, किंमत १॥ रुपया.

मूळांचे फारसी लिपीत वाचन, मराठी भाषांतर, टीपा
आणि इंग्रजी सारांश यांसह.

स्वीयमाला क्र. ४७

शिव-चरित्र-साहित्य खंड ६

१५० पृष्ठे, १७५ पत्रे, किंमत १॥ रुपया.

कर्नाटक व महाराष्ट्र यांतील १७५ पत्रे, त्यांवरील टीपा,
पत्रांची कालवार यादी, इत्यादींसह.

स्वीयमाला क्र. ४८

मराठ्यांच्या सत्तेचा उत्तरेकडील विस्तार

९० पृष्ठे, २ नकाशे व १ चित्र, किंमत वारा आणे.